

[Boligministeren]

ren for usikkerhed med hensyn til de endelige finansieringsvilkår, der jo efter den gældende ordning er usikre på kalkulationstidspunktet, dels at opnå en bedre styring af byggeriets omfang og dermed af dets indflydelse på pengepolitikken.

Problemerne omkring styringen af byggeriet og omkring realkreditens anvendelighed som styringsinstrument er, siden disse forslag sidst blev drøftet her i tinget, blevet nærmere belyst af en arbejdsgruppe dels i en delbetænkning af 14. november 1975 om forhåndsbelåning af byggeri, dels i en redegørelse af 4. juni 1976 om styring af byggevirk-somhedens omfang. Det er redegørelsens konklusion, at finansieringsforholdene øver en betydelig indflydelse på byggeriets omfang, men anvendelse af ændringer i finansieringsforholdene som et middel til at sikre byggevirk-somhedens omfang forudsætter, at den øvrige samfundsøkonomiske udvikling ikke i særlig grad påvirker efterspørgselsforholdene inden for byggeriet.

Hvad særligt angår realkreditens anvendelighed som styringsinstrument, siges det i redegørelsen, at heller ikke denne långivning, uanset hvor smidigt den søges indrettet, til enhver tid kan sikre en byggevirk-somhed af et stabilt omfang uanset de bagvedliggende samfundsøkonomiske forhold. Når jeg gerne har villet citere den konklusion, som arbejdsgruppen drager, er det for at vise dybden i problemerne. Forholdene er ikke så enkle, som man ofte vil gøre dem til.

På samme måde stiller det sig med tvungne forhåndslån. Her gør arbejdsgruppen opmærksom på, at sådanne lån meget vel vil kunne dæmpe byggeaktiviteten i højrenteperioder stærkere end det nuværende system og yderligere, da renteniveauet også er bestemt af andre forhold end byggeriet, vil kunne øge svingningerne i byggeaktiviteten i stedet for at mindske dem.

Med virkning fra den 1. oktober 1977 blev der jo åbnet op for ydelse af frivillige forhåndslån til nybyggeri af ejerboliger, og den enkelte bygherre har herefter mulighed for, hvis han vil, at sikre sig kendskab til finansieringsudgifterne på forhånd. Jeg synes, det må være rimeligt at se, hvordan denne ordning fungerer i praksis, før man overvejer at tvinge bygherren til at optage forhåndslån. Hensynet til de kommende bygherrer kan ikke bære en beslutning om obligatoriske

forhåndslån. Det må i denne forbindelse ikke overses, at forhåndslån giver merudgifter.

En anden betænkelighed ved den tvungen forhåndslåneordning netop i denne tid er hensynet til beskæftigelsen. Med det høje renteniveau, som eksisterer i øjeblikket, er det nærliggende at forestille sig, at forventningerne om en kommende rentesænkning vil virke dæmpende på byggelysten hos mange. Obligatoriske forhåndslån vil kunne forstærke denne tendens med dalende beskæftigelse i byggesektoren til følge.

Med hensyn til forslaget om at tilvejebringe det kontante låneprovenu på grundlag af forudgående obligationsemissioner, såkaldte blokemissioner, skal jeg blot henvise til, hvad min forgænger sagde ved behandlingen af det tidligere forslag herom. Disse udtalelser er aftrykt i folketingets forhandlinger 1974-75, 2. samling, den 4. marts 1975, sp. 791 ff.

De problemer og negative sider ved de fremsatte forslags gennemførelse, som jeg her har peget på, illustrerer endnu en gang, at boligproblemerne ikke, heller ikke hvad finansieringen angår, kan løses stykkevis. En væsentlig del af de tanker, som ligger bag de radikale forslag, er absolut værd at overveje. Blot mener jeg, at spørgsmålene må tages op i den større sammenhæng, som de boligpolitiske forhandlinger giver.

Kaj Poulsen (S):

Det radikale venstre skriver i fremsættelsestalen, at disse tre beslutningsfor-slag er fremsat for at få gang i overvejelserne om at få fornyet boligforliget af 1974. Jeg kan på socialdemokratiets vegne sige, at vi er langt inde i overvejelserne, og at disse for-slag som sådanne er kommet en postgang for sent. Men hvis man ser isoleret på de tre for-slag, kan man umiddelbart få sympati for de tanker, som forslagene giver udtryk for.

I bemærkningerne til beslutningsforslag nr. B 52 skriver det radikale venstre, at soci-aldemokratiet og de radikale i 1974 havde tanker om en indeksslåneordning for nybyg-geriet. Dette kan jeg bekræfte, og jeg tror også, at tankerne om en indeksslåneordning for nybyggeriet er nogle af de tanker, som skal overvejes meget grundigt, inden vi går ind i en ændring af boliglovgivningen. Blot må vi overveje, om det alene skal være det almennyttige byggeri, som skal have indeks-